

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК**

Кафедра психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

“ _____ ” _____ 20__ року

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Управління науковими проектами
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: *05 Соціальні та поведінкові науки*

Спеціальність: *053 Психологія*

Рівень вищої освіти: *третій (освітньо-науковий) рівень*

На базі: *спеціаліста, магістра*

Кваліфікація: *доктор філософії (PhD) з психології*

Термін навчання: *4 роки*

Форма навчання: *очна, заочна*

Навчальна програма «Управління науковими проектами» для аспірантів
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

«__» _____, 20__ року - __ с.

Розробник (автор, посада, науковий ступінь та вчене звання):

Грись Антоніна Михайлівна, доктор психологічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології

Протокол від “20” березня 2018 року № 8

Завідувач кафедри психології _____ (Шопша О.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною Радою вищого навчального закладу за напрямом
підготовки (спеціальністю)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Протокол від “28” березня 2018 року № 9

Директор департаменту навчально-методичного
забезпечення освітньої діяльності _____

(_____) Л.В. Бірдус
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Грись А. М., 2018 рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність 053 Психологія (шифр і назва)		
Модулів – 1	третій (освітньо-науковий) рівень	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи аспіранта – 18	Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		66 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:2

Предмет вивчення навчальної дисципліни - закономірності, механізми, принципи, процеси психологічного забезпечення управління ефективністю наукових проектів.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретичний та практичний зміст дисципліни «Управління науковими проектами» тісно пов'язаний із такими дисциплінами як Психологія управління, Психологія організацій, Психологія наукової діяльності, Методологія наукових досліджень.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є розвиток в аспірантів системи психологічних компетентностей, які забезпечують здатність сучасного науковця виявляти актуальні запити суспільної практики та на їх основі розробляти і виконувати наукові проекти.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1. Вивчення методологічних основ управління науковими проектами.
2. Оволодіння методичними прийомами вибору методів оцінки наукових проектів.
3. Забезпечення аспіранта практичними навичками форм документування наукових проектів;
4. Набуття вмінь обґрунтування наукових проектів.
5. Оволодіння технологіями управління науковими проектами.

<i>Результати навчання</i>	<i>Компетентності</i>
<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - філософські основи науки як суспільного усвідомлення реальності; сутність сучасних проблем методології науки; - методологічні основи проведення наукових досліджень; - нормативно-правову базу та її роль у науковому дослідженні; - методи аналізу і побудови наукових теорій у психології; - моделювання психологічних процесів; - методи інформаційної підтримки наукового дослідження; - порядок і основні етапи організації наукового дослідження; - знати теоретичні положення підготовки публікації у міжнародних рецензованих виданнях; вміти структурувати наукову публікацію відповідно до вимог міжнародних наукометричних баз (наприклад, Web of Science, Scopus, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Chemical Abstracts, Springer, Agris, GeoRef, та ін.). <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - планувати наукове дослідження; - висувати і перевіряти наукові гіпотези; - здійснювати науковий опис об'єкта 	<ul style="list-style-type: none"> – використання термінології з управління науковими проектами; – принципи, процеси та особливості управління проектами; – основні методи проектного аналізу; – організаційні структури команди проекту; – технології та інструменти управління проектами; – принципи та методи оцінювання проектної діяльності. – володіння методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації проектів та програм; – здатність використовувати професійно-профільні знання, уміння і навички в галузі проектного менеджменту; – здатність застосовувати знання і розуміння для вирішення завдань проектного менеджменту; – організація дій щодо планування, виконання, контролю та коригування проектів; – здатність формувати та здійснювати відбір проектних альтернатив; – здатність застосовувати програмні засоби та інформаційні технології у процесі управління проектами.

<p>дослідження;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати методи дослідження, використовувати Інтернет-простір та Інтернет-ресурси науки; - оцінювати результати наукового дослідження; використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки наукового дослідження; здійснювати організаційно-економічну підготовку наукового дослідження; - застосовувати на практиці загальнонаукові, конкретно-наукові і спеціальні методи наукового дослідження; - використовувати різні форми апробації і впровадження у практику наукових результатів; - зміст і порядок розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Хірша (h-індекс), імпаکت-фактор (IF). - вироблення нових наукових парадигм, самопідготовки, наукових статей, доповідей. 	<ul style="list-style-type: none"> – уміння демонструвати знання та розуміння основних фактів, концепцій, правил та теорій проектного менеджменту; – міжособистісні навички, пов'язані зі здатністю взаємодіяти із зацікавленими сторонами проекту; – здатність дотримуватися корпоративної культури для досягнення мети проекту.
--	--

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л		лаб	ін	с.р.		Л	п	лаб	ін	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Основи наукової діяльності												
Змістовий модуль 1. «Організація науково-дослідної діяльності»												
Тема 1. Законодавчі і нормативно-стильові основи професійного мовлення.			2			2						
Тема 2. Професійна комунікація			2			6						
Тема 3. Форми колективного обговорення професійних проблем.			2			6						

праці у науковій діяльності.		24	2			4						
Разом за змістовим модулем 2			14									
Усього годин	90					54						

Всього 36 . з них 18 - семінарських.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

Модуль 1 Основи наукової діяльності

Змістовий модуль 1. Організація науково-дослідницької діяльності

Тема 1. Законодавчі і нормативно-стильові основи професійного мовлення

Державна мова – мова професійного спілкування. Поняття національної та літературної мови. Мова професійного спілкування як функціональний різновид української літературної мови.

Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовні норми. Мовне законодавство та мовна політика в Україні. Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Комунікативна професіограма фахівця.

Словники у професійному мовленні. Мовний, мовленнєвий, етикет у спілкуванні. Стандартні етикетні ситуації.

Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Тема 2. Професійна комунікація

Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування.

Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.

Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Техніка і тактика аргументування. Мовні засоби переконування. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.

Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні і комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати. Індивідуальні та колективні форми фахового спілкування.

Тема 3. Форми колективного обговорення професійних проблем

Наради, збори, перемовини, дискусії як форми колективного обговорення. Мистецтво перемовин. Збори як форма прийняття колективного рішення. «Мозковий штурм» як евристична форма, що активізує креативний потенціал співрозмовників під час колективного обговорення проблеми. Технології проведення «мозкового штурму».

Тема 4. Проблеми перекладу і редагування наукових текстів

Суть і види перекладу. Буквальний, адекватний, реферативний, анотаційний переклад. Типові помилки під час перекладу наукових текстів українською. Вибір синоніма під час перекладу. Переклад термінів. Особливості редагування наукового тексту. Помилки у змісті й будові висловлювань.

Змістовий модуль 2. Проектна та дослідницько-інноваційна діяльність

Тема 1. Сутність та процес управління дослідницьким проектом

Сутність проекту та його основні властивості. Поняття дослідницького проекту й його зміст. Типи та види дослідницьких проектів. Вибір пріоритетних напрямів досліджень.

Система управління проектами як організаційно-технологічний комплекс методичних, технічних, програмних і інформаційних засобів, спрямованих на підтримку і підвищення ефективності реалізації дослідницького проекту. Оточення і учасники проекту. Адміністрування.

Тема 2. Проектний аналіз: організація проектної діяльності, загальна послідовність

Організація робіт на етапі розробки проекту: визначення інвестиційних можливостей і висунення бізнес-ідеї; аналіз альтернативних варіантів проекту й попередній вибір проекту; підготовка проекту – розробка попереднього техніко-економічного (ПТЕО) і техніко-економічного обґрунтування (ТЕО); функціональні дослідження з проекту; висновок з проекту й рішення про інвестування.

Загальна послідовність проектного аналізу. Попередній аналіз. Комерційний аналіз. Технічний аналіз та екологічний аналіз. Фінансовий аналіз. Економічний аналіз. Інституціональний аналіз. Аналіз ризиків. Прийняття чи відхилення проекту

Тема 3. Управління інтеграцією проекту: розробка та виконання плану. Управління змінами

Загальна характеристика управління інтеграцією в проекті.

Методологія планування проекту. Розробка плану проекту. Вхідні дані для розробки плану проекту: результати інших процесів планування; інформація з архіву; організаційна політика; обмеження; допущення.

Методи та засоби для виконання плану проекту. Виконання плану проекту.

Загальний контроль за змінами. Вхідні дані для загального контролю за змінами.

Методи та засоби для загального контролю за змінами. Результати загального контролю за змінами.

Тема 4 Управління науковими проектами в контексті ризиків

Поняття ризиків, їх зміст. Сучасні тенденції при класифікаціях ризиків. Типи реакцій на ризики проекту. Основні процедури аналізу ризиків. Кількісна оцінка ризиків проекту. Способи зниження проектних ризиків.

Тема 5. Організація роботи з міжнародними і реферативними базами даних та наукометричними платформами.

Загальнодержавна реферативна база даних "Україніка наукова" та робота з нею.

Наукометрична база даних – бібліографічна і реферативна база даних, інструмент для відстеження цитованості наукових публікацій. Наукометрична база даних відкритого доступу. Критерії добору міжнародних наукометричних баз даних відкритого доступу. Наукометрична платформа Web of Science: бази даних Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index, Arts & Humanities Citation Index та Conference Proceedings Citation Index. Наукометрична платформа SciVerse Scopus.

Особливості розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності. Основні наукометричні показники. Індекс цитування. Індекс Хірша (h-index). Імпакт-фактор (ІФ або IF). Український індекс наукового цитування (УІНЦ)

Змістовий модуль 3. Організаційні засади науково-психологічних досліджень.

Тема 1. Організація та проведення науково-психологічних досліджень

Вибір напрямку наукового дослідження та етапи НДР. Поняття наукової проблеми. Поняття теми дослідження та її формулювання. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Етапи НДР.

Пошук, накопичення та обробка наукової інформації. Загальна характеристика інформації. Види джерел інформації. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Пошук необхідної інформації. Порядок обробки та групування інформації.

Проведення теоретичних досліджень. Сутність, мета, завдання та етапи теоретичних досліджень. Методи теоретичних досліджень. Використання математичних методів у дослідженнях.

Експериментальні дослідження. Сутність, мета, функції наукового експерименту. Класифікація експериментів. Методологія експериментальних досліджень. Загальні вимоги до проведення експерименту. Типові помилки в проведенні експерименту. Робоче місце експериментатора та організація експерименту.

Тема 2. Ефективність науково-психологічних досліджень

Обробка результатів експериментальних досліджень. Основи теорії випадкових помилок та методів оцінки випадкових похибок у вимірюваннях. Методи графічної обробки результатів експерименту. Аналітична обробка результатів експерименту. Елементи теорії планування експерименту.

Оформлення результатів наукової роботи. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження. Мова та стиль наукової роботи. Складання та оформлення звітів з НДР.

Впровадження та ефективність наукових досліджень. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження. Впровадження результатів наукових досліджень. Ефективність наукових досліджень.

Тема 3. Організація праці у науковій діяльності

Організація роботи в науковому колективі. Наукові колективи як особливі структури в науці. Наукові школи та їх роль у науці. Основні принципи управління науковим колективом. Особливості управління конфліктами в науковому колективі.

Наукова організація та гігієна розумової праці.

Моральна відповідальність вченого.

4. Засоби діагностики успішності навчання

Питання для самоконтролю

1. Що таке проект? Які різновиди проектів Ви знаєте?
2. Що таке “Тіло” проекту”.
3. Які етапи підготовки проекту.
4. Ідеї в проектах, їх засоби та шляхи втілення?
5. Експертиза майбутніх проектів.
6. Які сучасні вимоги до створення проектних груп?
7. Як Ви розумієте функціональний і цільовий підходи у проектах?
8. Охарактеризуйте основні етапи планування проекту?
9. Які Ви знаєте засоби та джерела фінансування проекту?
10. Розкрийте структуру проекту.
11. Охарактеризуйте основні показники ефективності проекту.
12. Яку структуру управління використовують при реалізації проекту?
13. Яка специфіка обґрунтування наукових проектів?
14. Які Ви знаєте основні підходи до вибору проектних фірм?
15. Які фази життєвого циклу проекту?
16. Які вимоги висуваються до досліджень перед початком проекту “допроектні дослідження”?
17. Як Ви розумієте поняття “додаткове дослідження проекту”?
18. Які психологічні вимоги до керівника проекту?
19. Які Ви знаєте механізми управління змінами при реалізації проекту?
20. Які способи управління конфліктами при реалізації проекту?

Орієнтовна тематика індивідуальних творчих завдань

1. Сучасні класифікації грантових наукових проектів.
2. Методи оцінки ефективності наукових проектів.
3. Законодавча база оформлення наукових проектів
4. Наукові проекти у психології
5. Психологічні засоби підвищення відповідальності в наукових проектах
6. Джерела і механізми фінансування наукових проектів в Україні
7. Можливості України у міжнародних проектно-грантових системах
8. Бюджетні та позабюджетні наукові проекти
9. Способи активізації спонсорів для реалізації проектів
10. Наукові проекти як механізми створення організації
11. Концепція проекту та основні етапи її розробки
12. Рекомендації щодо написання наукового проекту

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей на семінарах, доповідей, захист проектів, кейсів.

Підсумковий контроль: виконання і захист індивідуального науково-дослідного завдання, підготовка до публікації наукових статей, тези, доповіді тощо.

Література

Основна література

1. Батенко Л.П., Загородніх О.А, Ліщинська В.В. Управління проектами: Навч. посіб. - К: КНЕУ, 2003. - 231 с.
2. Бушуев С.Д., Морозов В.В. Динамическое лидерство в управлении проектами /Украинская ассоциация управления проектами. - К., 1999. - 312 с.
3. Бурков В.Н., Новиков Д.А. Как управлять проектами: Научно-практическое издание. - М.: СИНТЕГ-ГБО, 1997. - 188 с.
4. Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч. посіб. -КдМАУП, 2002. – 198 с.
5. Мазур И.И. Управление проектами: Учеб.пособ. /И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогте; Под общ. ред. И.И. Мазура. - 3-е изд. - М.: Омега-Л, 2006. - 664 с.
6. Мир управления проектами: основы, методы, организация, применение / Под ред. Х. Решке, Х. Шелле. - М.: Аланс, 1994. - 304 с.
7. Практикум з курсу „Управління проектами" для студентів-магістрів усіх спеціальностей / Укл. Л.П Батенко, О.А. Загородніх, Г.М. Хворова. - К.: КДЕУ, 1996.- 15 с.
8. Словник-довідник з питань управління проектами / Українська асоціація управління проектами під ред. Бушуєва С.Д. - К.: Видавничий дім „Деловая Украина", 2001. - 640 с.
9. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2004. - 344 с.
10. Тянь Р.К., Холод Б.І., Ткаченко В. А., Управління проектами: Навч. посіб. Дн., - 2000. – 222 с.
11. Шапиро В.Д., Ольдерогте Н.Г., Юркевич А.А. Управление проектами: Project management: Толковый англо-русский словарь-справочник. М.: Высшая школа. - 2000. - 379 с.

Додаткова література

1. Адлер Ю. П. Введение в планирование эксперимента / Ю. П. Адлер.– Москва : Металлургия, 1968. – 155 с.
2. Альтшуллер Г. С. Алгоритм изобретения / Г. С. Альтшуллер. – Москва : Московский рабочий, 1973. – 296 с.
- 3.Альтшуллер Г. С. Найти идею: введение в теорию решения изобретательских задач / Г. С. Альтшуллер. – Новосибирск : Наука, 1986. – 209 с.
4. Афанасьева Н. Ю. Вычислительные и экспериментальные методы научного эксперимента / Н. Ю. Афанасьева, 2010. – М. : КноРус, 2010. – 330 с.
5. Барабашук В. И. Планирование эксперимента в технике / В. И. Барабашук, Б. П. Креденцер, В. И. Мирошниченко. – Киев : Техніка, 1984. – 198 с.
6. Бруяцкий Е. В. Математические методы в задачах управления наукой / Е. В. Бруяцкий, Л. П. Смирнов. – Киев : Наукова думка, 1973. – 184 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови./ Укл. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. : Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.
8. Гаврилов Е. В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості / Е. В. Гаврилов, М. Ф. Дмитриченко, В. К. Доля та ін. – Київ : Знання України, 2007. – 318 с.
9. Грушко И. М. Основы научных исследований / И. М. Грушко, В. М. Сиденко. – Харьков : Вища школа, 1983. – 224 с.
10. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 37 с.
11. Заде Л. Понятие лингвистической переменной и ее применение к принятию приближенных решений / Л. Заде : пер. с англ. – М. : Мир, 1976. – 167 с.
12. Кринецкий И. И. Основы научных исследований / И. И. Кринецкий. – Киев - Одесса : Вища школа, 1981. – 208 с.
13. Лазарев Ю. Моделирование процессов и систем в MATLAB. Учебный курс / Ю. Лазарев. – СПб. : Питер; Киев : Издательская группа ВНУ, 2005. – 51 с.

14. Макаров Е. Г. MathCAD: Учебный курс / Е. Г. Макаров. – СПб. : Питер, 2009. – 384 с.
15. Мальцев П. М. Основы научных исследований / П. М. Мальцев, Н. А. Емельянова. – Киев : Вища школа, 1982. – 192 с.
16. Митюшкин Ю. И. Soft Computing: идентификация закономерностей нечеткими базами знаний / Ю. И. Митюшкин, Б. И. Мокин, А. П. Ротштейн. – Вінниця : Універсум-Вінниця, 2002. – 145 с.
17. Мокін Б. І. Математичні методи ідентифікації динамічних систем: навчальний посібник / Б. І. Мокін, В. Б. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця :ВНТУ, 2010. – 260 с.
18. Пальчевский Б. А. Научное исследование: объект, направление, метод / Б. А. Пальчевский. – Львов : Вища школа, 1979. – 180 с.
19. Соболев П. А. Как научиться изобретать / П. А. Соболев. – Ужгород : Карпаты, 1973. – 127 с.
20. Філософський енциклопедичний словник. / Голова ред. колегії В. І. Шинкарук. – К.: Абрис, 2002. – 742 с.
21. Чкалова О. Н. Основы научных исследований / О. Н. Чкалова. – Киев : Вища школа, 1978. – 120 с.
22. Штовба С. Д. Проектирование нечетких систем средствами MATLAB / С. Д. Штовба. – Москва : Горячая линия - Телеком, 2007. – 288 с.
23. Шульга З. П. О методике научно-исследовательской работы / З. П. Шульга. – Киев : Вища школа, 1978. – 158 с.